

SZERKESZTŐI IRODA:

Magyar-utca végén (Máriaffy-ház) a hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

Az „ELLENZÉK” előfizetési díja:

Évesre 16 frt v. 32 korona. Negyedévre 4 frt v. 8 korona. 8 frt v. 16 korona. 1 hóra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr., vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon sz.: 9.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Telefon sz.: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok kerakodók és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklam sora 1 forint.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 20 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 forint.

Hírléteri szálkak: garmond sora után 20 krajczár fizetendő.

A szászok.

Minden magyar ember örült a „szászok” szavának. Minden magyar ember örült a „szászok” szavának. Minden magyar ember örült a „szászok” szavának.

Akkor is megirtam a „Reggeli szászok”, most is vallom, hogy az „szászok” szavának. Minden magyar ember örült a „szászok” szavának.

A láma, az igazság, a gyűlölködés, tehát akkor sem ölhetett volna meg a „szászok” szavának. Minden magyar ember örült a „szászok” szavának.

Ebben az ügyben ma interpelláció történt. — A belügyminiszter válaszolt. Minden magyar ember örült a „szászok” szavának.

AZ „ELLENZÉK” TÁRGYJA.

1898. október 22.

Testvéremhez.

Távolzni készül, már csak pár rövid nap van. Te is elmész tőlünk; elhagysz puha, meleg ágyad, hol szeretve dédelgettek, hol szeretve dédelgettek, hol szeretve dédelgettek.

Pedig az efféle hallgatás mindig gyanút kelt.

A mi engem illet, én nem hiszem a kormányról, hogy ilyen megalázó alkuba belemerül. Minden magyar ember örült a „szászok” szavának.

Mégis diffikultálnom kell a belügyminiszter válaszára, mert semmi biztositókat nem nyújtott a törvény gyors és szigorú végrehajtása iránt.

Sokkal jobb lett volna, ha csak annyit mond, hogy az ügy végrehajtása alatt áll és a befejezés rövid idő alatt megtörténik.

Ismétlem, nem hiszek abban a megalázó alkuban, melyet az interpelláló hangoztatott. Minden magyar ember örült a „szászok” szavának.

Politizálni kár velük. Nem érdemlik meg. Minden magyar ember örült a „szászok” szavának.

Némeket utóvégre sem lehetünk az ökö kedvéért. Minden magyar ember örült a „szászok” szavának.

Mindenestre nagy izléstelenségre mutat, hogy nem egy felsőbb, hanem egy alsóbbrendű kulturát vesznek magukra. Minden magyar ember örült a „szászok” szavának.

Hanem ellenünk immár hasztalan lármáznak. Minden magyar ember örült a „szászok” szavának.

nem keltene. Hazugságait illó mértékre tudják ott szállítani.

Nem érthető ilyen körülmények között a kormány szentimentális hangulata a szászok irányában.

— a.

Fordulat Ausztriában.

Budapest, okt. 22.

Furcsa fordulatok készülnek a bécsi hírek. A Thun-kabinet — úgy látszik — államcsíny útján akarja megakadályozni a kiegyezésnek módosítását.

Ausztriából a kiegyezés ügyében a következő táviratokat kapjuk:

Bécs, okt. 20.

A kiegyezési bizottságban órák hosszat tartó beszédek mondanak és a kormány lapjai rémülten kiáltják, hogy a munkálkodás ürügye alatt újra virágzik az obstrukció.

Tegnap a délután cseh klub és a cseh feudális nagybirtokosság bizalmi férfiai értekezletet tartottak, a melyen megbeszélték a kormányval folytatott tárgyalásokat.

garanciát arra, hogy érdekeik kipróbált kezében vannak.

Egyébként holnap a király elnöklése alatt minisztertanács lesz Bécsben és ettől nagy mértékben várják a helyzet tisztázását.

Az állami tisztviselők mozgalma.

Torda, okt. 20.

Az 1898 évi IV. t. cz. 6. §-ban lefektetése után az állami tisztviselők köréből sokszor felhangzott már a panasz nemcsak a törvény fogyatékos-sága, hanem annak alkalmazása tekintetéből is.

Nem akarunk most példákkal illusztrálni, csupán abbéli csodálkozásunknak adunk kifejezést, hogy most, mikor az osztrák állami tisztviselők oly kellemes meglepetésben részesültek, hogy a f. évi október 1-étől kezdődőleg újabb fizetés-emelésbe jutottak.

Az osztrák tisztviselők ujjongva hirdetik győzelmüket, mert náluk parlament és a sajtó véltetve küzdött a tisztviselők érdekében, míg nálunk a közönyösség elnyomta még a panasz hangját is!

Az osztrákok diadala felébresztette az „Országos Magyar Állami Tisztviselők Szövetségét” és ez a mozgalom október 23-ára országos összejövetelt hirdetett Budapesten a vármegyeház üléstermében.

És mit tapasztaltunk e pár heti mozgalom alatt ama sajtó részéről?

Azt, hogy alig említette egy pár lap annak a felhívásnak a tartalmát, ellenben a Dreyfus históriának vezércikkjeiben való közlését igyekeztek túllicizálni.

A keserűség adja ajkunkra e szavakat és mégis a magyar sajtóhoz fordulunk, kérve, hogy támogassák a magyar állami tisztviselők érdekeit és mutassanak rá, hogy tarthatatlan elviselni azt a nyomorúságos állapotot, melynek egyedül magyarázata az, hogy nálunk a minimális fizetés ma is csak = 500 frt, — míg az osztrákoknál = 800 frt.

E cikk keretében nincs helye egyebekről szólni, csupán konstatáljuk, hogy a f. évi október 23-ikára tervezett országos nagy gyűlés úgy látszik nagyobb arányokat vert fel, mert — nem csak a Királyhágon túl, hanem az erdélyi részekből is számos tisztviselői körből képviseltetni fogják magukat.

Ilyen értekezletet tartottak a Tordán alkalmazott állami tisztviselők, kimondván csatlakozásukat az országos mozgalomhoz és a nagygyűlést leendő képviselőkkel megbízták: Solyósi M. kir. törvényszéki bírót, Harmath Domokos kir. telekkönyvvizetőt, Némethi Mihály iroda igazgatót, továbbá Rell Ferenc pénzügyi fogalmazót és Sipos József adóhivatali ellenőrt.

Vajha sikerülne a magyar állami tiszt-

viselők méltányos és jogos kívánságát szintén győzelemre juttatni.

Egy tisztviselő.

A nagyváradi jogászok.

A nagyváradi jogakadémia magyar ifjusága szemben az oláh diákok magatartásával, tegnap megtartott gyűlésén a következő határozatot hozta:

„Az ifjusági gyűlés mindenekelőtt kiemelve, hogy a hazafias érzelmű román ajku jogakadémiai polgároknak, mint mindig, úgy most is teljes elismeréssel adózik, határozatilag kimondja, hogy a hazafiatlan érzelmű román jogakadémiai polgároknak magyarellenes törekvései fölött megvetésének jegyzőkönyvileg ad kifejezést, velük minden összeköttetést megszakít, az ilyenek magyarellenes törekvéseivel szemben állást foglal s azok megakadályozására mindent elkövet.

Elhatározza, hogy kérvényt terjeszt a jogakadémia igazgatóságához, melyben kéri fogja, hogy a hazafiatlan román ifjuság s különösen annak elnöke Bolcas Luczián ellen a legszigorúbb fegyelmi lépéseket tegye meg, s intézkedjék, hogy az ily érdemtelen ifjak által élvezett ösztöndíjak és segélyek azoktól megvonassanak.

Végül elhatározza az ifj. gyűlés, hogy egy három tagú bizottság, melynek tagjait Thury László, Puskás L. Béla és Papp János választották meg, szerezze be a román jogászok ösmerkedési estélyén jelen voltak névsorát s azt a kérvény kapcsán az igazgatósághoz terjessze be.

Az ifj. gyűlés megbizza az elnököt, hogy ezen határozatot az összes helybeli valamint a nagyobb fővárosi lapokban tegye közzé és közölje azt a hazai összes főiskolákkal.”

Pestis Bécsben.

Budapest, okt. 20.

A pestis fertőzés következtében elhalt Barich Ferenc laboratóriumi szolgának holttestét légmentesen összeforrasztott kettős érozokoparába tették. A beszentelésnél jelen voltak a közpórház összes orvosai és alkalmazottjai. A kószort számos kószort börtönben s Weichsbaum tanár, az elhunyt közvetlen főlebbvalója, könnyezve vigasztalta az özvegyet, a kinek eltartásáról a kormány gondoskodni.

A holttest elégetését a bécsi községi tanács nem engedte meg. A halottasszekeret egy bérkocsi és két omnibusz követte. A bérkocsiban az elhunyt özvegye, az omnibuszokban rokonok és ismerősök ültek.

A bécsiek izgalma tegnap óta egy esettel összefüggésben újabb és újabb táplálékot nyer. A képviselőház mai ülésén Gregorig képviselő már interpellált is ebben az ügyben. Gregorig azt kívánja, hogy a kormány tiltsa meg az orvosoknak a veszedelmes bacillusokkal való kísérletezést.

szolta, hogy a természet zenéje, a madarak énekét, a folyók zúgását, a szellő sóhajtát, a szél mormogását oda véve, egy fűszeres harmóniát képez, melyet egy hangból éppen oly kevéssé lehet megítélni, mint egy áriának a szépségét, melyből egyetlen hangjegyet játszottak el; tehát a varju károgása, mely talán egy magában nem zene, de a teremtés nagy harmóniájának egy részét képezi. Eppen így, egy tökéletes világ alkotására minden féle emberek, természetek és véralakok kíváncsiak, hogy egy nagy és tökéletes egészet képezzenek. Megértett?

Igen, válaszolá Viola; és, magában azt tette utána, — azt kezdem inni, hogy oskolába jöttem ide.

És ez nagyon jó iskola volt. Ö Ryvers-welben sokkal inkább haragudott, minthogy a jó valamiben meglelő, minden gyűlöletes volt előtte. Még abban sem látott becsülni valót, a mi a becsület megérdemelte. De itt minden másképpen volt. Minden a mi szép volt és nemes, vagy a leszármazás hosszú vonalán, az öröklött nemességben méltóság teljes, úgy volt elibe állítva, hogy tisztelést és becsületet nem tudta attól megtagadni. — Ő sok mindent tanult ottan.

Egy meleg verőfényes őszi napon arra kérte Violát Ingridné, hogy menjen el vele az Elm Queen temetőbe.

— Beaton kisasszony, a férjem sirját kívánom látni. Sokszor titkódóm azon, ha vajjon másoknak meg van e ugyan az az érzet, a mi nekem, hogy midőn valamelyik szeretett, vagy férjem sirja közelében vagyok, jelenlétem közelebb látszik azt hozzám hozni?

— Nem tudom — válaszolá Viola. Mióta elég idős vagyok, hogy azt megértsem, senkit sem veszítettem el halál által.

Egész hirtelen, a felindulásnak egy nagy vihara zuhogott el a szíve és lelke felett. Mi történe, ha „Ő”, az a férfi, ki az ő életének

2435.—1898.

814 2—3.

Árverési hirdetmény.

Alólírt község előjárósága ezennel közhírré teszi, hogy Marosujvár nagyközség tulajdonát képező piaci vásárvám szedési joga 1899. év január 1-ig kezdődőleg — egymás után következő három évre — **folyó 1898. év november 24-én délután 3 órakor** a községi irodában tartandó nyilvános szóbeli árverésen a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adatni.

Írásbeli zárt ajánlatok megfelelő bántópenz csatolásával az árverezés megkezdéséig szintén elfogadhatók.

A kikiáltási ár egy évre 2600 frt, mely összegnek 10%-a árverezni szándékozók által az árverezés megkezdése előtt leteendő.

A részletes árverezési feltételek a hivatalos órák alatt a községi irodában megtekinthetők.

Község előjárósága

Marosujvár, 1898. év október hó 16-án.

Kurta Károly,

k. jegyző.

Borbély János,

k. bíró.

Sz. 1141—898.

821. 1—1.

Árverési hirdetmény.

Alólírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-sa értelmében ezenel közhírré teszi — hogy a bécsi es. kir. törvényszék 1898. évi 197318 számú végzése következtében Haller Rezső ügyvéd által képviselt Opaszi és Ringer járára Schwarz Lipót ellen 87 frt 50 kr. és jár. erejéig 1898. évi december hó 13. fogatosított kiel végrehajtás útján lefoglalt és 358 forintba becsült kielvetkező ingóságok u. m. calosoph, bolti álvány, kemeneze, butor nyilvános árverésen eladhatók.

Mely árverésnek a Kolozsavart városi kir. bíróság 1898. évi VII. 282/2. sz. végzése folytán 87 frt 50 kr. tőke-követelés, ennek 1897. évi szept. hó 18-dik napjától járó 6% kamatai — és eddig összesen 29 forint 72 kr-ban bíróság már megállapított költségek erejéig Kolozsavart — alperes lakásán és üzletében leendő eszközökre 1898. évi okt. hó 24. napjának d. e. 9 órája határidőül kikiáltatik és ahhoz venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-sa értelmében készpénz-fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, — szükség esetén becsáron alulis elfognak adatni. Kelt Kolozsavart, 1898. évi okt. hó 8. napján.

Pap Jenő,
kir. bír. v. hajtó.

Hirdetmény.

Van szerencsénk a t. cz. közönség tudomására hozni, hogy a gázvilágításra vonatkozó mindennemű jelentések gyorsabb elintézése céljából **Kandia-utca 7. számú** házban a kereskedelmi akadémia mellett egy műhelyt **(Telefon-szám 285)** rendeztünk be, — s ennek vezetésével **Streck József** eddigi munkafelügyelőnköt biztuk meg, ki e szakmába vágó mindennemű jelentéseket átvenni — s a megrendeléseket fogatosítani jogosítva van.

Nevezett továbbá Auer-lámpák, égő testek Cylinderek, gázfűzők, fűrdőkályhák stb. elárusításával is megbiztuk.

Kérjük a t. cz. gázfogyasztó közönséget, szíveskedjék jelentéseivel — főképp az esti órákban — nevezett megbizottunk, **Streck József** urhoz **(Telefon 285)** fordulni.

Együttal megjegyezzük, hogy ingyenes berendezéseket többé nem végzünk.

Kolozsavart világítási és erő-átviteli részvénytársaság.

803 3—3

V. d. Velden Ede.

Vizvezeték és csatornázási vállalat!

Andrásófszky Efraim és társai

Kolozsavart, Külmagyar-utca 1. sz.

Elvállalunk:

mindennemű vizvezetési és csatornázási munkálatokat, kifogástalan minőségű anyagból, szolid kivitelben, a lehető legjutányosabb árak mellett!

Költségvetéseket díjtalanul készítünk!!

767. 6—0.

Egy jó forgalmu vas, fűszer és borüzlet Kolozsavart közeli és vidéki kisebb városban lakással együtt eladó, esetleg bérbe kiadó.

Hol? megmondja a kiadó-hivatal.

817 1—2.

Brétfű és Nádasalján,
Kajántó oldalán,
Alsó Nádassterén,
Alsó Kövespadon,
Nádas melléken,
Epres terén,
Nagy-Szoporon,
Összesen 68 hold birtok eladó.

Közelebbi Hótel New-York a portásánál.

805. 1—1.

Telefon 204.

GOMBOS FERENCZ

Telefon 204.

KÖ- ÉS KÖNYVNYOMDÁJA

Beltorda-utca 1. sz.

(Takarékpénztári épület.)

KOLOZSVÁRT

Beltorda-utca 9. sz.

(Lyceum-nyomda.)

Készít **Lithographiai munkákat,** u. m.

Névjegyeket: angol, olasz, mágnes és rinde-írásokkal, saját-kezü aláírásokkal, koronák és címerekkel a legelegánsabb kivitelben.

Eljegyzési értesítőket, menyegzői- és bál meghívókat.

Műsorokat, Táncrendeket,

Számlákat és levélpapírokat czégyoma'okkal.

Étlapokat, Étrendeket.

820. 1—12

Mindennemű **vignettákat** a kívánt nagyságban, egyszerű és diszes kiállításban.

Továbbá felvállaltunk autografiák, mértani rajzok, részjegyek, részletek, sorsjegyek, betéti könyvek, üzleti könyvek, árlapok stb. szóval mindenféle **könyvnyomdai** munkák a legjutányosabb árak mellett s a legkényesebb igényeket is kielégítve.

Könyvnyomdai munkák

gyors és pontos elkészítésére a 3 gyorsajtóval és a legdivatosabb betűfajokkal fölszerelt **Lyceum-könyvnyomdám** áll a n. é. közönség becses rendelkezésére.

Teljes tisztelettel: **GOMBOS FERENCZ.**

Vidéki megrendelések gyorsan eszközöltetnek.

Sz. 7105—898 tlvk.

819. 1—1

Árverési hirdetményi kivonat.

A kolozsavart kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Fogolyán Tivadar ügyvéd által képviselt Szamosujvári kisegítő takarékpénztár részvénytársaságnak Moldován Vaszília végrehajtást szenvedő elleni 18 frt 20 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte a Kolozsavart vidéki kir. járásbírósa területén levő Hosszu Macskás községben és határában fekvő és a Hosszu-Macskási 130 tlvkben végrehajtást szenvedő és neje Kis Kriszka nevében álló következő egész ingatlanokra és pedig: Az A + 1. rend. 86. 87. hrsz. udvar és kertre 19 frt. Az A + 2. rend. 93. 99. hrsz. házastelekre 12. frt. Az A + 3. rend. 412. hrsz. külsőségre 79. frt. Az A + 4. rend. 501. hrsz. külsőségre 51 frt. Az A + 5. rend. 688 hrsz. külsőségre 135 frt. Az A + 6. rend. 1000 hrsz. külsőségre 62 frt és az A + 7. rendsz. alá bejegyezve levő 1 hold 1544 négyszögölnyi közös legelőbeli járandó-ágra 25 forint becsértékben, mint ezenel megállapított kikiáltási árban és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1898. évi december hó 10-ik napjának délelőtti 10 órájkor Hosszu-Macskás község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alulis elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át bántópenz gyanánt készpénzben vagy az 1881. évi 60. toz. 42. §. jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadék-képes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-sa értelmében a bántópenznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kolozsavart kir. törvényszék, mint tlvk hatóság.

Kolozsavart, 1898. évi június hó 31-ik napján.

Csiszér Károly

kir. trvszéki bíró.

Egy fűszerüzlet a főtér legélénkebb helyén azonnal eladó!

Czím a kiadó-hivatalban. 816 1—1

DEUTSCH MIKSA

sebészeti műszer, kötszer- és látszerész
Kolozsavart, Jókai-utca 13. sz.

Ajánlja orvos-sebészeti műszereit, kötszereit, testegyesítő gépeit, valódi angol és francia, továbbá glicerinnel töltött s egyenletes nyomást gyakorló köldök, sérv- és hasköltőt, irrigateurjeit, villanygépeit, első minőségű látszereit, melyekben épen úgy mint mű és végtagokban, valódi francia női- és férfi óvszerekben, Diána övekben, dusan berendezett raktárt tart.

Elvállalja e szakmába vágó gépek készítését, továbbá mindenféle javításokat, közzörülést és nickelozást gyorsan kifogástalanul és jutányosan eszközöltet. A gépek és árukért pedig felkötést vállal.

Mintán a dr. urak bizalmát bírom elég bizonyíték a nagyérdemű közönségnek.

Deutsch Miksa,

787. 4—6

végzett orvos sebészeti mű- és kötszerész.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tudatni — hogy raktáromban úgy

I-só osztályu

bükk; mint szép hántott

Tüzifa

jutányos árban kapható úgy öl, mint waggon száma.

Megrendelhető: Telefon 315 és Belhid-utca 14. sz.

1 waggon I. rendű bükkfa nem korhadt **58 frt.**

818. 1—4

Tisztelettel **Fisch Géza.**

NEUMANN M. MÉRTÉK-OSZTÁLYÁBÓL.

BUDAPEST, IV. ker. Muzeum-körut 1. szám.

BÉCS, I. Kärtners-trasse 19.

Erdélyrészi főtelep Kolozsavart FŐTÉR 14.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, miszerint a közlgő őszi és téli idényre a legujjabb bel-földi valamint Angol és francia gyártmányu szövetek felülmulhatatlan nagy választékban készletben vannak. Műhelyemben csakis elsőrendű kipróbált szabászok, valamint ugyanolyan munkások vannak alkalmazva. A szövetek minőségéért, tartosságáért, valamint a szín valódiságáért teljes felelősséget vállalok. Nállam készült ruhák mindenkor díjtalanul javittatnak.

691 10—0

NEUMANN M.

Aggódás.

Nincsen a földgömbnek
Nincsen szebb virága,
Mint a milyen te vagy:
Népek szabadsága!

Nálunk piros vérnek
Nyomába fojtottál;
S a szabadság napján
Egyre szebbé lettél...

De nincsen is talán,
Nép e nagy világba,
Mely tégedet nálunk,
Különbül imádná...

... Jaj, ha eltiporna
Ellenség árnyája...
S reakció fénye
A gyökűn ragna!

Mi lenne, mi akkor,
Ha ellened győzne?...
S téged imádoztunk,
Sőtét sirba döntne!

S a helyt, hogy körütd,
Illatot árasztál: —
A főreg ragna el
Gyönyörű virágzáll!

Féle, sötét képek!...
Nem, nem... az nem lehet —
Mig él magyar: nem ér
Renyészét tégedet!...

Mert, ha kell vérharom,
Azt is hullat az rád:
Mert neked élned kell,
Oh, szent népszabadság!...

Kronikás.

Mizeriák Vizaknán.

Nagyon Tisztelet Szerkesztő Ur!

Bz év június hava elején azon szándék-
gyogy beteges nőmet, s apró gyermekei-
vizaknára a fűrdőbe hozhassam, bemen-
vizaknára szállást fogadni, azon hiede-
levén, hogy a megelőző években ural-
mandelenségek már megszűntek, de uram
mit láttam?

Megborzadva észleltem, hogy a régi ka-
még él, és nyomorkodik, mert a be-
bető ösvény mindkét felől be volt pré-
felmestelen, csonka, bána koldusokkal,
fegy tele lótrágyával, szeméttel, úgy,
a nők, a férfiak gyönyörűségére felfo-
kozniával kell, hogy leereszkedjenek,
s a koldusok rikácsoló jajgatásai,
s a koldus gyermekek kísérete által. —
Másnap volt. A fűrdő-utczán hatalmas
karharcosok ostromos legények ostrom-
társa közben vittek fűrdőszéni, — a
két előtt lármázó ittas emberek kínál-
tal a marhákát hajtó legényeket, kik
gya hajtották tova a csangettyűs marha
— s ilyenkor az ablakok a felvert
való őrizkedés miatt azonnal betevőd-
a gyermekeket a vendégek mind az
két kergetik — az utcán fűrdőven-
két nem lehet, s így a legzsebb időt
vezethetik. A kutyák s a juhnyájak szá-
jának, a mézárások juhaikat a szuró
köt sodaraikba vágják. Vágóhidról
névze szó sincsen. A vágóhid köré-
a Mendurich-féle vendéglő táján a
dögleletes, odahordatván az utca-

gy falu Vizakna-körében ezerszer tisz-
Vizaknán meglevő rendelenség oriai
lelni lehetetlen — azt látni kell.
Mi lenne, ha a Nagyságos alispán Ur
jölzész nélkül lefáradna, vagy biztos
küldene le olykor-olykor szemlét tar-
gy hogy a baj gyökeresen elhárít-
 Minden ember bámulja az alispán ur
ségét a kapitányt illetőleg. Nincsen
Vizaknán ki szerezze. Meglehet kér-
varosi, a járásbírói és sósányas-
Senki sem fogja mondani, hogy
szükség és pedig égető szükség új
gya.

Az idén is 21 család nem jött Vizak-
szási állapotok miatt. Nincs vásár-
konnap utcazi kurjongatás, lármá
vori verekedés nélkül. Szebenből a szol-
k is iszonyu dolgokat beszélt nekem.
Nézik a Nagyságos alispán urat, te-
há kapitányt Vizaknára, hogy azon
gya fűrdőt mi szebeniek és környék-
használhassuk élvezettel.

Rauscher Alfréd,
fenyőfalvi lakos.

Jóslat.

R. U. írja: Főuri körökben nagy
szélejt keltett a Hadik grófi család

ártatlan kis gyermekek tragikus
olvása, önkéntlenül is egy régi,
hajkameze jut eszembe, a melyet évek
előtt a Karácsonyi grófi család egy
népjától, még pedig akkor, mikor
Mariane grófnő, Zichy Géza ki-
s és zeneszerzőnek neje, rövid, pár
éves betegség után kimulva, ott fe-
nyvartatott.

hatvanas évek végén Karácsonyi grófi
ardulabb leánykájának, iskolai Alapítvány egykori elnöke, a

rienne és Baldinek a nevelője gyöngél-
kedvén, a kis grófnőket meghitt komornájuk
kísérte sétáitka.

Gyönyörű tavaszi idők jártak, a Krisz-
tina-városi kertekben éppen feselni kezdett
az orgona bimbója és édes illata összevegyült
a gyep friss, átható földszagával. A kis gróf-
nők, örülve, hogy a szigorú nevelőnőtől egy
időre megszabadultak, serdülő leánykák szo-
kásaként mindenfelét körözgettek a Máltól.

Málinak elvei sokkal kevésbé voltak
merevek, mint a misszéi és sok kellemes és
mulatságos dologról beszélve, előhozakodott
a Krisztina-városi kires jónővel is, a kihez
akkor nagy divat volt járni.

A kis grófnők addig kérték Málit, ve-
zetné el őket a modern Pythiahoz, hogy
végre is engedve, teljesítette a kérélmét.

A jónő, ki nem tudta, hogy Magyar-
ország egyik leggazdagabb dinastiájának a
leányai állnak előtte, megnézvén a fehér te-
nyerek kékes ereit, sehogy sem akart be-
szélni.

— Nagyon rossz napom van, — jegyzé
meg kitérőleg — nem látok a sötét fátylon
keresztül. Minden jónő életében előfordul ez
egyszer-kétyszer.

A leánykákat nagyon elszomorította a
dolog, annál inkább, mert a nevelőné fel-
gyógyult és nem mehetett többé Máliával
sétálni. A komorna azonban, valami megma-
gyarázhatatlan aggálytól fűzetve, nem tudott
nyugodni s felkereste a Horváth-kert mű-
gött lakó Sybillát.

A jónő megismerte a komornát és egy-
szeribe színt váltott.

— Hallgattam a leánykák előtt, mert
rettenetes az a jövő. Először a legsugárabb,
az a gazdag, sötétbaju leányka hal meg...
az első farsang után, ifju, szűzi koronával a
fején; a másik, kit Adriennek szőlítottak,
öngyilkos lesz, sőt maradéka sem mulnak ki
természetes halállal; a harmadik, az a nyájas
arcu leányka fog a legtöbbit élni, de nem
éri meg a negyedik évet és a gyermeke öli
meg...

Máli oly rosszul lett, hogy alig birt a
gróf Karácsonyiék budai palotájáig elván-
szorogni és hetekig nem birták szavát venni.

A jónő szavai némileg feledésbe men-
tek, midőn Baldine grófnő első farsangja
után rohamos, forró betegségbe esve, néhány
nap múlva már ott fektett a koporsóban, sőtét,
dus haján elomló fátylon és myrtus-koszorú...

Málinak ettől a perctől nem volt nyugta.
Semmi sem tudta földeríteni, sem fejből ki-
verni a Krisztina városi Cassandrát rémes
jóslását.

Midőn aztán, ezeltől huszonegy évvel,
egy esős, hideg márciusi napon csak az a
hír jött a budai palotába, hogy Adrienne
grófnő, Zichy Sándorné, megmérgezte magát,
a komorna kétségbeesett, mert már látta az
ő legkedvesebb grófnőjének, Melanienak is
gonosz végét.

Néha ugyan képtelennek tartotta az
utolsó jóslát. Hiszen a grófné oly anyajlő,
és azok a gyermekei is. De a végzetes asz-
szony a többi kettőnek oly igazat mondott.

A kilenczvenes évek elején a gyerme-
kek réme, a difteritisz dúlt Budán. Sok an-
gyalkára lehetett szüksége az Istennek abban
az esztendőben, mert százszámra került az
apró koporsó a németvölgyi temetőbe.

A Melanie grófnő kis fia dajkájának a
porontyát is beasszentelték ebbe a mezei re-
gementbe és az áldott, jóleltű urnó hazabo-
csátotta az asszonyt, a kinek végre is joga
van éppen úgy szeretni a maga meztelbas
porontyát, mint ő szerette a kis Aladár
grófit.

A gyermek temetése után megjött a
dajka, de magával hozta a gyilkos kőrt is, a
mely megragadta fojtogató karjával a kis
grófit.

Anyja éjjel-nappal ápolta a difteriti-
szes fiúcskát, a ki életben maradt, de ő maga
megkapta a ragályt és áldozatul esett hősi
önfeláldozásának.

Egész Buda sirt, mikor Zichy Gézané
feküdt a ravatalon. A főrangú világ egy sze-
retetreméltó tagját, a szegények jötevőjüket
síratták benne.

A komorna megsemmisülve a fájdalom-
tól, ekkor beszélte el a végzetes jövendőmon-
dást és kezeit tördelve zokogott.

— Igen, igen, gyermeke ölte meg az
angyalit, és ez még nem minden, mert hi-
zen a Sybilla még Adrienne grófnő mara-
dékaírói is jölsöt; mi lesz ezekből?

Az egyiken, deli szép sarjadékán, Zichy
Guidó grófnő, két év előtt telt be a végzet,
a ki a seregélyesi temetőben édes anyja sir-
ján, maig is földerítetlen okból, főbe lötte
magát és most Hadik Jánosné Zichy Ale-
xandra grófnő ártatlan, szép kis gyermekeire
került a sor.

Nem is egy, de kettő. Gyilkos méreg
pusztította el őket, mint nagyanyjukat, a ki
morfín által vetett véget életének.

A Hadik grófi család, a melyet a súlyos
csapás ért, régi turócvarmegyei eredetű csa-
lád tagjai leginkább hadi pályán tündek ki.

A család legnevezetesebb tagja Hadik
András, a rettenthetetlen bátorságáról híres
lovassági tábornok volt. Az 1738-iki török
háborúkban már mint kapitány vítezkedett,
de még jobban kitűnt 1744-ben az ugyneve-
zett helyéves háború folyamán. 1763-ban szer-
zett érdemeiért Maria Terézia grófi rangra
emelte és neki ajándékozta a csernovitzki és
futaki uradalmakat, melytől a család elő-
névét is viseli.

Hadik János gróf atyja, Béla, a tenger-
észetnél szolgált és hosszabb ideig Miksa fő-
hercegnek, a későbbi mexikói császárnak
volt szárnysegéde. Neje, szalai Barkóczy János
grófnak fiutott leánya, Ilona volt, a
miért is legidősebb fia, Endre, a Hadik-Bar-
csay család egykori elnöke, a

MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK.

MENETREND.

Érvényes 1898 évi október hó 1-től.

Kolozsvárról Indul Budapest felé:

Gyors v. reggel	5 óra 23 perc.
Szem. v. reggel	7 " "
Vegy. v. délután	2 " 18 "
Szem. v. este	6 " 13 "
Gyors v. éjjel	11 " 01 "

Brassó felé:

Gyors v. reggel	6 óra 11 perc.
Vegy. v. reggel	8 " 40 "
Szem. v. este	8 " 48 "

Csak Tövisig menő:

Vegy. v. délután	2 " 05 "
Gyors v. este	11 " 10 "

Deés felé:

Szem. v. reggel	7 óra 25 perc.
Vegy. v. délután	4 " 38 "

Kolozsvárra Érkezik Bánffy-Hunyadról:

Vegy. v. délután	4 óra 58 perc.
------------------	----------------

Budapestről:

Szem. v. este	8 óra 33 perc.
Gyors v. este	10 " 37 "
Gyors v. reggel	5 " 55 "
Szem. v. reggel	6 " 59 "

Csucsáról:

Vegy. v. reggel	6 óra 14 perc.
-----------------	----------------

Kolozsvárra Brassóból:

Szem. v. reggel	6 óra 45 perc.
Vegy. v. délután	5 " 24 "
Gyors v. este	10 " 46 "

Tövisről:

Szem. v. reggel	4 óra 35 perc.
-----------------	----------------

Deésről:

Szem. v. délelőtt	9 óra 14 perc.
Vegy. v. délután	3 " 50 "

Szamosvölgyi vasút.

Kolozsvárról indul:

Szem. v. délelőtt	7 óra 25 perc.
Vegy. v. délután	4 " 39 "

Deésre érkezik:

Szem. v. délelőtt	9 óra 14 perc.
Vegy. v. este	7 óra 04 perc.

Deés — Zilah.

Deésről indul:

Vegy. v. délelőtt	9 óra 30 perc.
-------------------	----------------

Zilahra érkezik:

Vegy. v. délután	1 óra 59 perc.
------------------	----------------

Deés — Beszterce.

Deésről indul:

Vegy. v. délelőtt	9 óra 45 perc.
Vegy. v. este	7 óra 24 perc.

Besztercésre érkezik:

Vegy. v. délelőtt	12 óra 25 perc.
Vegy. v. este	9 óra 56 perc.

Beszterce — Zilah — Kolozsvár.

Beszterczéről indul:

Vegy. v. délután	12 óra 48 perc.
Vegy. v. éjjel	4 óra 29 perc.

Deésre érkezik:

Vegy. v. délután	3 óra 18 perc.
Vegy. v. reggel	6 óra 48 perc.

Zilahról indul:

Vegy. v. délelőtt	11 óra 00 perc.
-------------------	-----------------

Deésre érkezik:

Vegy. v. délután	3 óra 33 perc.
------------------	----------------

Deésről indul:

Szem. v. délután	3 óra 50 perc.
Vegy. v. reggel	7 óra 03 perc.

Kolozsvárra érkezik:

Szem. v. délután	5 óra 40 perc.
Vegy. v. délelőtt	9 óra 29 perc.

Elágazások.

Marosvásárhelyről Kocsárdra indul:

Vegy. v. reggel	2 óra 30 perc.
Szem. v. délelőtt	8 óra 10 perc.
Szem. v. délután	3 óra 11 perc.
Szem. v. este	10 óra 50 perc.

Maros-Ludasról Beszterce felé indul:

Vegy. v. reggel	4 óra 00 perc.
Tv. sz. sz. délelőtt	8 óra 10 perc.
Tv. sz. sz. délután	4 óra 20 perc.

Aranyos-Gyéresről Tordára indul:

Szem. v. délelőtt	7 óra 33 perc.
Vegy. v. délelőtt	11 óra 00 perc.
Vegy. v. délután	5 óra 00 perc.
Szem. v. este	10 óra 21 perc.

Aranyos-Gyéresről Tordára érkezik:

Szem. v. reggel	7 óra 55 perc.
Vegy. v. délelőtt	11 óra 22 perc.
Vegy. v. délután	5 óra 00 perc.
Szem. v. este	10 óra 43 perc.

Tövisről Arad felé indul:

Szem. v. délután	2 óra 00 perc.
Vegy. v. este	8 óra 11 perc.
Gyors v. reggel	3 óra 33 perc.
Szem. v. reggel	3 óra 43 perc.
Vegy. v. délelőtt	8 óra 55 perc.

ez csak Gyulafehérvárig megy — azontul meg-
szünik.

Piskiből Petrozsény felé indul:

Szem. v. reggel	6 óra 10 perc.
Vegy. v. délelőtt	11 óra 48 perc.
Vegy. v. délután	4 óra 00 perc.
Vegy. v. éjjel	11 óra 00 perc.

Piskiből Vajda-Hunyad felé indul:

Tv. sz. sz. reggel	6 óra 15 perc.
Vegy. v. délelőtt	10 óra 53 perc.
Tv. sz. sz. délután	4 óra 25 perc.
Vegy. v. este	10 óra 28 perc.

Küküllőszögről D.-Szt.-Mart. Bonyha felé ind.

Vegy. v. reggel	3 óra 23 perc.
Vegy. v. délelőtt	9 óra 20 perc.

Kiskapusról Nagyszeben felé indul:

Szem. v. éjjel	2 óra 20 perc.
Tv. sz. sz. reggel	4 óra 43 perc.
Szem. v. délelőtt	11 óra 25 perc.
Vegy. v. este	7 óra 10 perc.

Ségesvárról Székelyudvarhely felé indul:

Vegy. v. reggel	3 óra 22 perc.
Vegy. v. délelőtt	11 óra 08 perc.

Brassóból Sepsi Szentgyörgy, Kézdivásárhely felé indul:

Szem. v. reggel	5 óra 19 perc.
Vegy. v. reggel	8 óra 50 perc.
Szem. v. délután	3 óra 15 perc.

4 vagy 6?

Korunk jelszava lett a reform, a re-
visió. Ezzel találkozunk minden téren. Vá-
toztatni kell, de — javítva; át kell nézni,
felül kell vizsgálni, ánde alaposan nép- és
közoktatásunk valamennyi tervét, hogy a
gőz- és villámkorának megváltozott, fej-
lődött viszonyoknak, kívánalmaknak eleget
tehesünk.

Tagadhatatlan, hogy tökéletes emberi
mű nincs és nem lesz s az is bizonyos, hogy
valamint egy nagyobbabszabású épület létesí-
tése első sorban a jó tervtől függ: ép úgy
közoktatásunk alapját képező népiszkolai al-
kotásunk, munkásságunk eredményének is
fő biztosítéka azon tervben van, mely elő-
írja életviszonyainknak szem előtt tartásával,
a részleteket is pontosan meghatározó teen-
dőinket az iskolában, mely tervnek a ma-
gyar népiszkola nevelési és tanítási terve"
címet adnám, mert hisz népiszkolánk mun-
kája egyaránt nevelési és tanítási.

Népoktatásunk multjában Kiss Áron
három nagy korszakot különböztet meg u.
m. az egyházi korszakot, a nemzeti iskola
korszakát és a modern népnevelés korát. Az
első korszakot itt is épen úgy, miként a
geologiai, a történelem előtti idők az előzi
meg, midőn a népnevelést csak halvány nyo-
mokban találjuk.

Csak természetes, hogy a különböző
korszakokban a tanulmányi rendszerek, a tan-
tervek, mint népoktatásunk fejlődésének mért-
földjelzői változtak. Így az 1777-ben kiadott
Mária Terézia Ratiójától kezdve, melylyel a
magyar tanügy országos szervezete vette kez-
detét, midőn kimondották, hogy a klerus az
elemi tanítókkal csakis a kántori, sokrestyei
hivatalukat illetőleg rendelkezik „az iskola-
ügy pedig valamint eddig volt, úgy ezentul
is marad politikum", — ez első tantervnek
1806-ban Ferenc király uralkodása alatt
megjelent Ratió Educationis című módosi-
tott kiadása óta — s annak mintájára, de
javítva készítették a dunamelléki református
egyházkerület „Tanítás módja," a tiszántu-
liai „Ratió institutionis," majd az ágostai
hitv. evangélikusok híres Schedius a „Sys-
tema rei Scholasticae" czim alatt. A Ratió
Educationist a római katolikusok magukénak
tartották. — Jött aztán 46 év múlva (1855-
ben) a Thun-rendszerrel a Bach-Thun-tan-
terv, melyet követett 1857-ben a tiszamel-
léki reform. egyházkerület Árvai féle tan-
terve, melyet az evang. reformátusok többi
4 kerülete is elfogadott; a mi erdélyi reform.
egyházkerületünknek külön tanterve volt.

Báró Eötvös József második miniszter-
sége meghozta aztán épen 30 évvel ezelőtt
— mi feljogosít arra, hogy e mai t. közgyű-
lésünkön megemlékezzünk róla — az 1868.
t. cz. értelmében a népiszkolák számára ké-
szített s lényegében jelenleg is érvényes tan-
tervet, melyet az 1877. évben módosítva adott
ki a vall. és közokt. m. kir. miniszter aug.
26-án 21678. sz. a. kelt rendeletével, mely-
nek a módosításra vonatkozó része így hang-
zik: „A népiszkolák tantervét, mint a mely-
nek mind irányja, mind menete egészen helyes,
lényegében alig történt változás."

Csak mellékesen jegyzem meg, hogy e
két utóbbi tanterv összehasonlítása nekünk
tanítóknak nem volna épen érdektelen, e re-
visió időben, mivel a régi tantervnek egy-
igen lényeges fejezete is volt a részletes ora-
terv, melynek én több ízben vettem hasznát.
Rövidre mért időnk nem engedi meg e két
tanterv közötti különbség feltüntetését, de
Nagyérdemű Szerkesztőnk becses engedelme-
vel majd lesznek bátor ismertetni lapunkban.
És most bocsánatot kérve e kis historiai
barangolásért, az eszmefutás fonalán elju-
tottam tetelem tulajdonképeni tárgyhóhoz.

A már idézett 1877. évi magas minisz-
teri leirat, valamennyi kir. tanfelügyelőhöz
és az egyházi főhatóságokhoz intézve, elren-
deli a közzétételét, mivel a tapasztalatnak,
hogy az elemi népiszkolák rendszerét és tan-
tervét, a törvény és az annak alapján kiadott
miniszteri rendeletek ellenére még mindad-
dig nem hajtották végre, sőt még most is
találtnak oly iskolák, melyekben a törvény
világ

Rendelőlevél levágandó. Török A. és Társa uraknak Budapest.

Kérek részemre I. osztályu magy. kir. szab. osztállysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

utánvételezni kérem. A nem tetsző törlendő.

Az összeget.....frt postautalvánnyal küldöm.

Pontos cím.